

РЕШЕНИЕ
ПО ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА
№ РУ 2 - 2 / 2015 г.

Процедурата по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) се извършва за инвестиционно предложение:

I. Увеличаване на капацитета на съществуваща инсталация за производство на гудрон и битум от 10 000 т/год. до 200 000 т/год. по суровина, нахождаща се в УПИ XX и УПИ XXVI по плана на "ТМ" АД – гр. Русе;

II. Изграждане на нов комплекс "Хидрокрекинг", в границите на УПИ XXII по плана на "ТМ" АД – гр. Русе, за производство на бензин и дизелово гориво от тежки нефтени фракции с капацитет 250 000 т/год. по суровина (съседна площадка).

Възложител - "Полисан" АД, представлявано от Людмил Вангелов Вълков – изпълнителен директор, ЕИК 117693631, гр. Русе, ул. "Придунавски булевард" № 18, ет. 3

I. Кратко описание на инвестиционното предложение за увеличение на капацитета на съществуващата инсталация за производство на гудрон и битум (тъмни нефтопродукти):

Възложителят експлоатира съществуваща инсталация за производство на гудрон и битум, разположена в границите на УПИ XX и XXVI по плана на "ТМ" АД – гр. Русе, за която е издадено Комплексно разрешително (КР) № 343-Н0/2008 г. Същата е въведена в редовна експлоатация съгласно Разрешение за ползване № СТ-12-336/24.08.2004 г., издадено от началника на Дирекция за национален строителен контрол.

До момента, за съществуващата инсталация са издадени следните административни актове по Глава шеста на ЗООС:

- Решение № 101/20.02.2001 г. на община Русе за преценка на влиянието върху околната среда, с което се съгласува пилотна инсталация за производство на тъмни нефтопродукти с капацитет 10 000 т/год;
- Решение № РУ-54-ПР/2006 г. за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС), с което се съгласува инвестиционно предложение за изграждане на складово стопанство за тъмни нефтопродукти, открита помпена станция и авторазтоварище – 1 резервоар с обем 1500 куб.м., 1 резервоар с обем 700 куб.м, 1 резервоар с обем 400 куб.м.;
- Решение № РУ-86-ПР/2006 г. за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, с което се съгласува монтаж на парогенератор в спомагателен корпус;
- Решение № РУ-87-ПР/2006 г. за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, с което се съгласува разширение на склада за суровини към пилотната инсталация за производство на тъмни нефтопродукти – 1 резервоар с обем 400 куб.м., 4 резервоара с обем 200 куб.м. всеки, 3 резервоара с обем 50 куб.м. всеки;
- Решение № РУ-32-ПР/2009 г. за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, с което се съгласува складово стопанство за котелно гориво – 2 резервоара с обем 500 куб.м. всеки;

- Решение № 22-ПР/2011 г. за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, издадено от министъра на околната среда и водите, с което се съгласуват следните подобекти към инсталацията за производство на тъмни нефтепродукти: 2 резервоара с обем 1000 куб.м. всеки; 1 резервоар с обем 700 куб.м.; демонтаж на 4 резервоара за съхранение на гудрон и замяната им с 3 резервоара с обем по 56 куб.м. и 2 резервоара с обем по 390 куб.м.; бетониране на нова площадка и монтаж на 3 резервоара с обем по 56 куб.м. и 2 резервоара с обем по 10 куб.м.; нови резервоари към инсталацията за производство на хидроизолационни материали - 5 резервоара с обем 30 куб.м. всеки, 2 резервоара с обем 20 куб.м. всеки, 3 резервоара с обем 56 куб.м. всеки (биодизел), 3 резервоара с обем 14 куб.м. всеки и подземен резервоар за дизелово гориво - 20 куб.м. (за собствени нужди).
- Решение № РУ-59-ПР/2012 г. за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, с което се съгласува разширение на складовото стопанство за дизелово гориво – 3 резервоара с обем 480 куб.м. всеки и 3 резервоара с обем 55 куб.м. всеки.

Всички резервоари са разположени на бетонови площадки, които са оградени с бетонови обваловки. Дружеството е собственик на съседен УПИ ХХІ по регулационен план на “ТМ” АД - гр. Русе, където са предвидени два резервоара за съхранение на дизелово гориво с обем 3 500 куб.м. всеки и два резервоара за съхранение на котелни горива (мазут) с обем 3 500 куб.м. всеки. По силата на Нотариален акт № 52, том III, рег. № 8216, дело № 398 от 2014 г. за учредяване право на строеж върху недвижим имот, възложител на тези резервоари е “АБ-ГРУП” ООД, ЕИК 117580103.

За целите на инвестиционното предложение, като ново строителство, се предвижда изграждане на нова ректификационна колона с прилежащо оборудване, до съществуващата и експлоатираща се към момента такава, в УПИ ХХ по плана на “ТМ” АД – гр. Русе. В тези колони ще се извършва вакуумна дестилация на суровината – котелни горива, получени от атмосферна дестилация на нефт и тежки нефтове. На площадката не се извършва атмосферна дестилация на нефт. В същия имот са предвидени 25 буферни съдове за съхранение на различни фракции (съгласно представен генерален на площадката).

Основните процеси и технологии, които се прилагат в инсталацията, са следните:

1. Суровината се подгрява в тръбна пещ до температура 350-380°C и постъпва в долната част на колоната, където посредством ректификация (разделяне на смеси от летливи течности) по височината на колоната се отделят:

- от върха на колоната като пари се отделя най-леката фракция вакуумен газьол, който през топлообменник и хладник се използва за горно оросяване, като по този начин на върха на колоната се поддържа температура от порядъка на 80-120°C;
- от втора секция се отделя трансформаторна фракция, която чрез помпа, през хладник и топлообменник се подава в сборен резервоар;
- от трета секция се отделя вретенна фракция, която се подава в сборен резервоар;
- от четвърта секция се отделя машинна фракция, която се подава в сборен резервоар;
- от дъното на колоната се отделя остатък – гудрон (от порядъка на 40-45 %), който постъпва в сборен резервоар и се използва за получаване на окислени битуми. Останалите фракции се използват като котелно гориво.

Като гориво на тръбната пещ се използва природен газ.

2. Полученият при вакуумната дестилация гудрон постъпва в окислителни съдове предназначени за окисление на тежки нефтени остатъци с въздух, при което се получават окислени битуми. Същите се използват за производство на битумна емулсия, асфалт лак, рулонни хидроизолационни материали, битумен мастик или се реализира като стоков продукт.

Производствената площадка на “Полисан” АД е с изградена техническа инфраструктура. В съседство са разположени площадките на “Фибран България” ЕАД (производство на топлоизолация) и “Инса Порт” ЕООД (складово стопанство за дизелово гориво). Най-близкото населено място до площадката е гр. Мартен, общ. Русе, на разстояние от порядъка на 1730 м., в североизточна посока.

Към инсталацията за производство на гудрон и битум се експлоатират три единични пречиствателни съоръжения – каломаслоуловители. Съгласно условията на КР № 343-Н0/2008 г., дружеството зауства отпадъчните си води от площадката, като смесен поток, в канализационната мрежа на бившия Комбинат за тежко машиностроене – гр. Русе /в ликвидация/, след което постъпват в р. Дунав. С настоящото инвестиционното предложение, възложителят предвижда нова пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ), в която да постъпват потоците отпадъчни води след каломаслоуловителите. Индивидуалните емисионни ограничения на отпадъчните води, генерирани към момента при експлоатацията на инсталацията, са разписани в действащото комплексно разрешително на дружеството.

Възложителят използва вода за производствени нужди (охлаждане) от собствен водоизточник-тръбен кладенец.

Основните емисии на вредни вещества (замърсители) от производствената площадка на “Полисан” АД са серен диоксид, азотни оксиди, въглероден оксид и въглероден диоксид. Към момента на площадката са налични 5 бр. изпускащи устройства (ИУ), както следва:

- ИУ 1 към технологична пещ П-0 и технологична пещ П-1, което съгласно КР няма пречиствателно съоръжение;
- ИУ 2 към маслогреен котел при производството на битум, което съгласно КР няма пречиствателно съоръжение;
- ИУ 3 към маслогреен котел в участък производство на рулонни материали, което съгласно КР няма пречиствателно съоръжение;
- ИУ 7 към парен котел за производство на пара за производствени нужди, което съгласно КР няма пречиствателно съоръжение;
- ИУ 8 към водогреен котел за битови нужди с мощност 0.166 MW, което не подлежи на емисионен контрол, предвид неговата мощност.

При реализиране на инвестиционното предложение, ще има ново изпускащо устройство № 10 към технологична пещ П-2 за новопредвидената ректификационна колона.

Изпускащи устройства с номера 4, 5, 6 и 9 (съгласно КР № 343-Н0/2008 г.) са към инсталацията за производство на метилови естери на мастните киселини (биодизел), която е разрешена с КР, но не е реализирана.

Възложителят е разработил оценка по чл. 99а на ЗООС, относно прилагането на най-добри налични техники (НДНТ) при рафинирането на нефт, която е приложение към доклада за ОВОС. Разработената оценка е изпратена от страна на РИОСВ-Русе на компетентния орган – изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС) за провеждане на консултации относно потвърждаване или непотвърждаване използването на НДНТ за инвестиционното предложение. Съгласно становище на ИАОС, с изх. № 356-РУ-894/10.02.2015 г., за инвестиционното предложение е представена информация за всички параметри на прилаганата техника и може да се направи заключение за осигуряване прилагането на НДНТ.

По документацията за ОВОС са проведени консултации и с Регионална здравна инспекция (РЗИ) – Русе и Басейнова Дирекция Дунавски район (БДДР). Съгласно становище на БДДР, с изх. № 1112/31.03.2015 г., ползвайки комбинирания подход за определяне на индивидуалните емисионни ограничения, на базата българското законодателство и препоръчителните документи за НДНТ, индивидуалните емисионни ограничения на заустваните отпадъчни води трябва да са в по-строги стойности от действащото комплексно разрешително на дружеството. С писмо на РЗИ-Русе, с изх. № 481/30.01.2015 г., е изразена положителна оценка относно качеството на доклада.

За фазата на експлоатация на инсталацията ще се генерират отпадъци, които са идентични с образуваните към момента и разрешени с КР № 343-Н0/2008 г. При реализиране на инвестиционното предложение ще се увеличат количествата на генерираните отпадъци от опаковки – кодове 12 01 01, 15 01 01, 15 01 02, като резултат на използваните суровини и спомагателни материали; утайки от маслоуловителни шахти – 13 05 03*; абсорбенти и филтърни материали, замърсени с опасни вещества – 13 02 02*; опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества – 15 01 10*; утайки от нефтопродукти – 05 01 06 *, съгласно *Наредба № 2/2014 г. за класификация на отпадъците* (ДВ, бр. 66/2014 г.). На територията на предприятието е налична

площадка за временно съхранение на опасни и неопасни отпадъци. Не се предвижда обособяване на нова площадка.

В рамките на инсталацията не съществуват рискови енергийни източници на шум, вибрации и различни лъчения.

Разглежданата производствена площадка не попада в границите на защитени територии по смисъла на *Закона за защитените територии* (ДВ бр. 133/1998 г. ... изм. и доп. ДВ бр. 98/2014 г.) или в границите на защитени зони по смисъла на ЗБР. Най-близко разположената защитена зона е BG0000529 "Мартен - Ряхово" за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, включена в списъка от защитени зони, приет с Решение № 122/2007 г. на Министерски съвет (ДВ, бр. 21/2007г.). Същата е на разстояние на около 5 150 м.

На основание чл. 2, ал. 1, т. 1 от Наредбата за ОС, инвестиционното предложение е подложено на оценка за съвместимостта му с предмета и целите на опазване на защитените зони.

Съгласно чл. 39, ал. 3 от Наредбата за ОС, по критериите на чл. 16 от същата, е извършена преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие, според която инвестиционното предложение няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания и видове, предмет на опазване в защитена зона е BG0000529 "Мартен - Ряхово".

На основание чл. 94, ал. 2, чл. 99, ал. 2 и чл. 99а, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда – ЗООС (ДВ, бр. 91/2002 г., ... изм. и доп. ДВ, бр. 98/2014 г.), чл. 19, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда – Наредбата за ОВОС (ДВ, бр. 25/2003 г., ... изм. и доп. ДВ, бр. 94/2012 г.) и във връзка с чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие - ЗБР (ДВ, бр. 77/2002г. ... изм. и доп. ДВ, бр. 98/2014 г.), и чл. 39, ал. 4 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони - Наредбата за ОС (ДВ, бр. 73/11.09.2007 г., ... изм. и доп. ДВ, бр. 94/2012 г.),

ОДОБРЯВАМ

осъществяването на инвестиционно предложение за увеличаване на капацитета на съществуваща инсталация за производство на гудрон и битум от 10 000 т/год. до 200 000 т/год. по суровина, находяща се в УПИ XX и УПИ XXVI по плана на "ТМ" АД – гр. Русе, поради следните мотиви (фактически основания):

1. Дейността за производство на тъмни нефтепродукти понастоящем се осъществява на съществуващ промишлен терен. Съгласно становище на община Русе, с вх. № АО 526/27.07.2013 г., получено след запитване от страна на РИОСВ-Русе, за УПИ XX и XXVI следва да се счита, че зоната е чисто производствена (Пч), по смисъла на чл. 24 от *Наредба № 7/2003 г. за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони* (ДВ, бр. 3/2004 г., изм. и доп. ДВ, бр. 21/2013 г.). С настоящото инвестиционно предложение се увеличава само капацитета на инсталацията, без да се засягат и усвояват допълнителни площи.
2. В представения доклад за ОВОС е разгледано съществуващото състояние на компонентите и факторите на околната среда. Направен е анализ на очакваните въздействия от реализацията на инвестиционното предложение върху околната среда и здравето на хората. Заключение на експертите по ОВОС, на базата на извършените оценки, анализи и консултации е, че инвестиционното предложение може да бъде одобрено, поради следното:
 - съобразени са принципите за предотвратяване на риска за човешкото здраве и компонентите на околната среда, съобразно действащите в страната норми за качество на околната среда;
 - реализацията на инвестиционното предложение няма да окаже значително отрицателно въздействие върху атмосферния въздух, почвите, повърхностните и подземните води в района на площадката.

3. Въз основа на представените данни, в съответствие с чл. 99а, ал. 1 на ЗООС, се потвърждава прилагането на НДНТ за инвестиционното предложение, поради следното:
- представени са конкретни данни за количеството вода, което ще се използва за производство на единица продукт;
 - представени са конкретни данни за консумацията на електрическа и топлинна енергия за единица продукт след реализиране на инвестиционното предложение. Предвидените количества съответстват на посочените в документите за НДНТ;
 - представени са данни за вида и количествата на употребяваните основни суровини, които ще се използват след реализиране на инвестиционното предложение;
 - представени са данни за вида и количествата на употребяваните опасни спомагателни материали, както и категориите им на опасност;
 - представени са данни за вида и количествата на вредните вещества, изпускани в атмосферния въздух. Представени са данни за годишните количества на вредни вещества. Представени са данни за организираните и неорганизираните емисии на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух, като от данните се вижда, че те са в съответствие с изискванията на българското законодателство и документите за НДНТ. Представени са данни за параметрите на изпускащите устройства. Приложено е дисперсионно моделиране на очакваните нива (емисии) на вредни вещества в атмосферния въздух с програмен продукт Plume. Направена е оценка и заключение относно въздействието на емисиите на вредни вещества върху качеството на атмосферния въздух, както за съществуващите ИУ така и за ИУ след реализиране на намерението. Резултатите показват, че емисиите няма да доведат до нарушаване на действащите към момента норми за качество на атмосферния въздух;
 - представена е информация за технологията на пречистване на ПСОВ, която ще се състои в отстраняване на неразтворени вещества чрез извличане на масла, улавяне на твърди и диспергирани масла, отстраняване на разтворими вещества, чрез биологично пречистване и утаяване. Представена е информация за количеството и качеството на отпадъчните води, след тяхното третиране в предвидената ПСОВ;
 - представени са конкретни данни за вида и количествата на отпадъците, които ще се генерират на територията на площадката след реализиране на инвестиционното предложение.
4. Експертите по ОВОС, изготвили доклада, оценяват потенциалните въздействия за фазата на експлоатация, като:
- по компонент въздух - пряко, отрицателно, на територията на бившия Комбинат за тежко машиностроене – Русе, с ниска степен на въздействие, постоянно по честота, без кумулативен ефект;
 - по компонент повърхностни води - непряко, локално, отрицателно, с ниска степен на въздействие, постоянно по честота, без кумулативен ефект;
 - по компонент подземни води - непряко, отрицателно при водовземане от подземно водно тяло с име Картови води в Русенската формация и код BG1G0000K1b041, с ниска степен на въздействие, постоянно по честота, без кумулативен ефект;
 - по компоненти почви и биологично разнообразие не се очаква поява на отрицателно въздействие;
 - по фактор отпадъци - пряко, отрицателно, с ниска степен на въздействие, на територията на производствената площадка, постоянно по честота, без кумулативен ефект;
 - по фактор шум - пряко, отрицателно за персонала, с ниска степен на въздействие, постоянно по честота в района на площадката, без кумулативен ефект.
- Експертният екологичен съвет към РИОСВ-Русе приема направените анализи и заключения по компоненти и фактори на околната среда за достоверни и предлага да се одобри предвиденото увеличаване на капацитета на съществуващата инсталация за производство на тъмни нефтопродукти.
5. В резултат от провеждания до момента последващ контрол на условията по Комплексно разрешително № 343-Н0/2008 г., не са установени нарушения на заложените в него норми за допустими емисии на вредни вещества изпускани в атмосферата, както и в индивидуалните емисионни ограничения на отпадъчните води.

6. Инвестиционното предложение няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания и видове, предмет на опазване в защитена зона BG0000529 "Мартен - Ряхово", поради следните мотиви:
 - характеристиките на дейностите, които се осъществяват на производствената площадка не предполагат да доведат до преки или косвени негативни въздействия върху природни местообитания и видове, предмет на опазване в защитената зона;
 - не се създават предпоставки за изменение на числеността, плътността и възрастовата структура на различни популации;
 - засегнатите имоти са промишлен терен и не представляват ценна трофична база.
7. По документацията за ОВОС са проведени консултации с БДДР. Инвестиционното предложение е допустимо спрямо Плана за управление на речните басейни в Дунавски район 2010-2015 г. Съгласно становище на БДДР, с изх. № 1112/31.03.2015 г., ползвайки комбинирания подход за определяне на индивидуалните емисионни ограничения, на базата българското законодателство и препоръчителните документи за НДНТ, индивидуалните емисионни ограничения на заустваните отпадъчни води трябва да са в по-строги стойности от действащото комплексно разрешително на дружеството, по следните показатели: БПК₅ ≤ 15 mg/l; ХПК ≤ 70 mg/l; нефтопродукти ≤ 1 mg/l.
8. По отношение на направената в доклада оценка за значимостта на въздействията върху човека и възможния здравен риск са проведени консултации с РЗИ – Русе. С писмо на специализираното ведомство, с изх. № 481/30.01.2015 г., е изразена положителна оценка относно качеството на доклада и мнение, че при реализиране на инвестиционното предложение не се очаква здравен риск за обекти подлежащи на здравна защита. На проведения Експертен екологичен съвет към РИОСВ-Русе на 08.07.2015 г., представителят на специализираното ведомство изразява положително становище по отношение на инвестиционното предложение за увеличаване на капацитета на съществуващата инсталация за производство на тъмни нефтопродукти.
9. На територията, обект на предложението, няма установени паметници на културно-историческото наследство.
10. По време на изготвяне на документацията по ОВОС са проведени консултации със заинтересувани лица. Осигурен е едномесечен обществен достъп до доклада за ОВОС и неговите приложения за периода от 24.03.2015 г. до 23.04.2015 г. На дата 13.03.2015 г., възложителят е уведомил определените като засегнати община Русе и кметство град Мартен с предложение за място, дата и час за провеждане на обществено обсъждане. С писмо от 20.03.2015 г., община Русе съгласува предложението за обществено обсъждане на 24.04.2015 г., в заседателната зала на община Русе, от 10.00 часа. От страна на кметство град Мартен не е получен отговор, поради което на основание чл. 97, ал. 2 на ЗООС се счита, че предложението на възложителя е прието.

В рамките на общественото обсъждане на доклада за ОВОС, в РИОСВ-Русе е постъпило писмено възражение от жители на гр. Мартен, срещу реализацията на инвестиционното предложение, с приложена подписка.

Срещата за обществено обсъждане е проведена на 24.04.2015 г. в сградата на община Русе. Протоколът от общественото обсъждане е предоставен в РИОСВ-Русе на 29.04.2015 г. По време на обсъждането са постъпили две писмени становища срещу реализацията на инвестиционното предложение – от ПП „Зелените” – Русе и група жители на гр. Мартен.

След датата на общественото обсъждане, в РИОСВ-Русе е постъпило възражение от жител на гр. Мартен, срещу реализацията на предложението. В община Русе са постъпили две възражения, копия на които са изпратени до РИОСВ-Русе на 22.05.2015 г.

Всички възражения са разгледани от страна на РИОСВ-Русе и са отчетени изложените мнения, имащи отношение към процедурата по ОВОС. Не са представени мотивирани възражения по законосъобразност срещу осъществяването на инвестиционното предложение.
11. Разглеждано за период от 5 год., в РИОСВ-Русе са приети 5 сигнала за неприятни миризми и 6 сигнала за замърсяване на р. Дунав с отпадъчни води в района на КТМ-Русе. Пряко, срещу дейността на "Полисан" АД не са постъпвали жалби и сигнали.

12. В съответствие с чл. 17, ал. 5 на Наредбата за ОВОС, с вх. № АО 526/04.05.2015 г., възложителят е представил в РИОСВ-Русе писмено становище по предложенията, мненията и възраженията, направени в резултат на общественото обсъждане на доклада. Към становището се прилагат и 4 бр. математически моделирования на дисперсията на емисии в атмосферния въздух и оценка на последствията от аварии на производствената площадка (оценка на "домино ефект"). До становището е осигурен обществен достъп в РИОСВ-Русе, по реда на чл. 17, ал. 9 от Наредбата за ОВОС. До момента, в регионалната инспекция не е проявен обществен интерес към горната документация от страна на засегнатата общественост.

и при следните условия отнасящи се до инвестиционното предложение за увеличение на капацитета на съществуващата инсталация за производство на гудрон и битум:

I. За фазата на проектиране

1. Възложителят/операторът да информира министъра на околната среда и водите и изпълнителния директор на ИАОС за планираната промяна в работата на инсталацията. Информацията се разработва и подава, съгласно Приложение № 5 към чл. 16, ал. 1 на *Наредбата за условията и реда за издаване на комплексни разрешителни* (ДВ бр. 80/2009 г., изм. и доп. ДВ бр. 69/2012 г.);

2. Да се проектира пречиствателна станция за отпадъчни води, която да осигури пречистване на отпадъчни води, с показатели на пречистената вода, които отговарят на индивидуалните емисионни ограничения, поставени от БДДР:

- за показател БПК₅ ≤ 15 mg/l;

- за показател ХПК ≤ 70 mg/l;

- за показател нефтопродукти ≤ 1 mg/l.

II. За фазата преди започване на експлоатация

1. За доказване на пречиствателната способност на предвидената ПСОВ, да се представи в РИОСВ-Русе протокол от изпитване на пречистени отпадъчни води. Изпитването и анализа да се извърши от акредитирана лаборатория;

2. По реда на *Наредба № 2/2014 г. за класификация на отпадъците* (ДВ, бр. 66/2014 г.), да се подадат в РИОСВ-Русе работни листи за класификацията на отпадъците от електрическо и електронно оборудване и утайки, съдържащи опасни вещества, от предвидената ПСОВ, които не са включени в действащото комплексно разрешително на дружеството;

3. Операторът да изготви актуализирана собствената оценка за възможни случаи на непосредствена заплаха за екологични щети и за причинени екологични щети, със съдържание, съгласно приложение №1 от *Наредба № 1/2008 г. за вида на превантивните и оздравителни мерки в предвидените от Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети и за минималния размер на разходите за тяхното изпълнение* (ДВ, бр. 96/2008 г.) и да я представи в РИОСВ-Русе;

4. Предвид наличието на ново изпускащо устройство № 10 към технологична пещ П-2 за новопредвидената ректификационна колона, да се спазят разпоредбите на чл. 16 от *Закона за чистотата на атмосферния въздух* (ДВ, бр. 45/1996 г., ... изм. и доп. ДВ, бр. 14/2015 г.);

5. Процедурата по въвеждане в експлоатация на новата ректификационна колона и на съоръженията посочени в инвестиционното предложение, да започне след издаване на комплексно разрешително по реда на Глава седма, Раздел II на ЗООС;

III. По време на експлоатация

1. Експлоатацията на инсталацията да се извършва в съответствие с издаденото комплексно разрешително на дружеството.

IV. Мерки по чл. 96, ал. 1, т. 6 на ЗООС

№	Мерки	Период/Фаза на изпълнение	Резултат
1	Да се разработи и съгласува с РИОСВ-Русе и ИАОС план за мониторинг на емисиите на вредни	Проектиране	Контрол на емисиите в атмосферния въздух

	вещества в атмосферния въздух от всички организирани източници на площадката		
2	Да се съгласува с РИОСВ-Русе, БДДР и ИАОС точка на мониторинг на отпадъчни води, след предвидената ПСОВ	Проектиране	Контрол на емисионните ограничения в отпадъчните води
3	Да се изготви актуализиран аварийен план на обекта, по смисъла на <i>Закона за защита при бедствия</i> (ДВ, бр. 102/2006 г., ... изм. и доп. ДВ, бр. 53/2014 г.)	Преди въвеждане в експлоатация	Оценка за възможни негативни последици за персонала, населението и околната среда
4	Предвид намерението за изграждане на нови производствени мощности, съсредоточаването на промишлени обекти на територията на „ТМ“ АД – гр. Русе и големия обем съхранявани лесно запалими течности, дружеството да актуализира доклада си за политиката за предотвратяване на големи аварии, като се определят конкретните мерки, които операторът трябва да предприеме с цел намаляване на риска от възникване на големи аварии и начина на сътрудничество при предоставяне на информация на съседните обекти	Преди въвеждане в експлоатация	Предотвратяване на големи аварии и управление на мерките за безопасност
5	При увеличено потребление на вода за производствени нужди (охлаждане) от собствен водоизточник-тръбен кладенец, да се уведоми БДДР за изменените параметри на разрешеното ползване на водите	Експлоатация	Контрол на количествено и качествено състояние на подземните води
6	Формираните утайки от пречистване на отпадъчните води да се съхраняват на определена за целта площадка, отговаряща на изискванията на <i>Наредбата за третиране и транспортиране на производствени и на опасни отпадъци</i> (ДВ, бр. 29/1999 г.)	Експлоатация	Безопасно съхранение и управление на генерирани опасни отпадъци

II. Кратко описание на инвестиционното предложение за изграждане на нов комплекс “Хидрокрекинг”:

В комплекс “Хидрокрекинг” се извършва деасфалтизация на остатъка от вакуумната дестилация с течен пропан. В резултат на обработката на суровината с разтворителя, влизащите в състава ѝ въглеводороди, в процеса на тяхното разделяне на желателни и нежелателни групи, не претърпяват изменения и не губят своите първоначални свойства. Процесът деасфалтизация се основава на свойството на пропана да предизвиква коагулация на асфалтените, които имат колоиден характер и избирателно да разтваря при определени условия смолите, ароматните, нафтоновите и парафиновите въглеводороди.

Суровината се подава към екстракционна колона, където от буферен съд се подава течния пропан, на три места по височината на екстракционната колона. Пропанът вследствие на малката си плътност се издига нагоре по върха на колоната. При противоток се извличат маслените компоненти от гудрона.

Деасфалтизатният разтвор се отделя от върха на колоната. Неразтворените в пропана съставни части на гудрона се утаяват в долната част на колоната и образуват асфалтов слой, който се отвежда.

Деасфалтизатният разтвор и котелни горива се подлагат на хидрокрекинг, при който протича:

- деструктивно хидриране на хетероорганични съединения на сярата, кислорода и азота;
- хидриране на ароматни въглеводороди и разкъсване на алкилни връзки;
- изомерия на образуваните радикали и насищане с водород на свободни връзки.

Процесът хидрокрекинг се води в реактори (първо и второ стъпало), в присъствието на водород. Посредством помпа, суровината се подава в тръбна пещ за подгриване, като предварително се смесва с водородосъдържащия газ. След пещта, сместа постъпва в горната част на реактор първо стъпало, където се извършва очистка и крекинг на суровината. Сместа от продукт и газ се извежда от дъното на колоната и постъпва в сепаратор високо налягане, където се отделя водородосъдържащия газ, който постъпва в абсорбер. В него се очисти циркулиращия водородосъдържащ газ от сяроводорода получен в реактор първо стъпало. Сяроводорода се абсорбира от разтвор на моноетаноламин. Наситеният със сяроводород разтвор се регенерира. Освободеният сяроводород се подава в инсталация за регенерацията му до елементарна сяра.

От сепаратор високо налягане, течността постъпва в сепаратор ниско налягане, където се отделят газове пропан и бутан и техните изомери. Тези газове се използват за производството на водород или се изгарят в технологичните пещи. Останалата течност постъпва във фракционатор, като се подгрива до 350°C. От върха на колоната (фракционатора) се отделя газ, който се изгаря в технологичните пещи. Странично по височината на фракционатора се отделят бензинова, керосинова и дизелова фракция. От дъното на фракционатора се извежда остатък, който основно се подава в реактор второ стъпало. Процесите във втория реактор са аналогични на първия, но тук не се извършва очистка на суровината, т.к. тя е очистена в първия реактор.

Необходимият за процеса водород се получава чрез парен риформинг на природен газ или изомери на пропан и бутан.

Отделеният в процеса хидрокрекинг сяроводород постъпва в участък за регенерация на сярата. При процеса сяроводорода се преобразува в елементарна сяра. Окислителният процес протича в оросителни кули. Образуват се вода и твърди частици сяра, които се отстраняват чрез филтърна система. Сярата е с влажност до 30%, пакетира се и се съхранява в контейнери. На този етап не са представени доказателства, че регенерираната сяра отговаря на статуса “край на отпадъка” по чл. 5, ал. 1 на *Закона за управление на отпадъците* – ЗУО (ДВ, бр. 53/2012 г., изм. ДВ, бр. 14/2015 г.).

На основание 94, ал. 2 и чл. 99, ал. 2 от Закона за опазване на околната среда – ЗООС (ДВ, бр. 91/2002 г., ... изм. и доп. ДВ, бр. 98/2014 г.), чл. 19, ал. 2, т. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда – Наредбата за ОВОС (ДВ, бр. 25/2003 г., ... изм. и доп. ДВ, бр. 94/2012 г.),

НЕ ОДОБРЯВАМ

осъществяването инвестиционно предложение за изграждане на нов комплекс „Хидрокрекинг“, в границите на УПИ ХХП по плана на „ТМ“ АД – гр. Русе, за производство на бензин и дизелово гориво от тежки нефтени фракции с капацитет 250 000 т/год. по суровина, поради следните мотиви (фактически основания):

1. Инсталацията на „Полисан“ АД е класифицирана като предприятие с нисък рисков потенциал - съгласно писмо на министерството на околната среда и водите с изх. № ЕИП-1/17.04.2015 г. В района на бившия Комбинат за тежко машиностроене – гр. Русе /в ликвидация/ са съсредоточени общо 8 предприятия с потенциал за утежняване на последствията от голяма авария и възникване на „ефект на доминото“, по смисъла на т. 29б от Допълнителните разпоредби на ЗООС, както следва:
 - „Полисан“ АД с нисък рисков потенциал – капацитетът за съхранение е 1222 т. дизелово гориво, 39 т. метанол, 1 т. гудрон, 50 т. маслени фракции, 53 т. минерален терпентин, 9 т. асфалт лак, 0.1 т. натриева основа и 7048 т. котелно гориво;
 - „Ромпетрол България“ ЕАД с нисък рисков потенциал – капацитетът за съхранение е 2000 куб.м. бензин, 200 куб.м. биодизел, 9800 куб.м. дизелово гориво;
 - „Инса Порт“ ЕООД с нисък рисков потенциал – капацитетът за съхранение е 1350 куб.м. базови масла и 6000 куб.м. дизелово гориво;
 - „АБ-ГРУП“ ООД с нисък рисков потенциал – капацитетът за съхранение е 7000 куб.м. дизелово гориво и 7000 куб.м. котелно гориво;
 - „ДМВ“ ЕООД с нисък рисков потенциал – капацитетът за съхранение е 4900 куб.м. дизелово гориво;
 - „Лукойл България“ ЕООД с висок рисков потенциал – капацитетът за съхранение е 3000 куб.м. дизелово гориво, 1000 куб.м. бензин, 2600 куб.м. пропан-бутан, 200 куб.м. етанол;
 - „Фибран България“ ЕАД с висок рисков потенциал – капацитетът за съхранение е 30 куб.м. етанол, 70 куб.м. 1.1 дифлуоретан, 50 куб.м. диметилетер;
 - „Булмаркет ДМ“ ООД с висок рисков потенциал – капацитетът за съхранение е 2000 куб.м. втечен природен газ;

Реализацията на комплекс „Хидрокрекинг“ увеличава риска от възникване на аварии и проява на „ефект на доминото“, разглеждано в съвкупност с останалите предприятия и съоръжения на територията на бившия Комбинат за тежко машиностроене – гр. Русе, което е свързано с последващо отрицателно въздействие върху компонентите на околната среда и здравето на хората от най-близко разположените населени места – гр. Русе и гр. Мартен.

2. В Точка 6 на доклада за ОВОС, възложителят е разгледал мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и където е възможно да прекратят значителни вредни въздействия върху околната среда. Тези мерки, принципно отчитат и са насочени към очакваните потенциални въздействия върху околната среда и човешкото здраве, но предвид твърде сбитата компановка на производствени мощности с потенциал за утежняване на последствията от голяма авария на територията на КТМ-Русе, мерките не са в състояние да предотвратят „ефект на доминото“ при възникване на производствена авария, инцидент или природно бедствие.

Дружеството е представило в РИОСВ-Русе Доклад за безопасност, който включва информация за политиката за предотвратяване на големи аварии. В Точка III-2.1.3.2. „Оценка на последствията при идентифицираните аварии“ се правят 18 сценария за аварии и определяне на зоните на въздействие:

- при сценарий 1 – Разхерметизация на системата за циркуляция и освобождаване на втечен под налягане пропан (68 т), зоната на въздействие (горим газ) е с радиус 200 м и в нея попадат съседни предприятия и участък от път на републиканската пътна мрежа;
 - при сценарий 2 – Пълно разрушаване на резервоар R107 с 205 т. нефт, зоната на въздействие (токсична течност) е с радиус 200 м и в нея попадат съседни предприятия, участък от път на републиканската пътна мрежа и част от р. Дунав; зоната на въздействие (лесно запалими течности) е с радиус 50 м;
 - при сценарий 3 – Пълно разрушаване на ЖП цистерна с тежък нефт на ЖП естакада, зоната на въздействие (токсична течност) е с радиус 500 м и в нея попадат съседни предприятия, участък от път на републиканската пътна мрежа и част от р. Дунав; зоната на въздействие (запалима течност) е с радиус 100 м;
 - при сценарий 4 – Пълно разрушаване на резервоар R112 (408 т) с дизелово гориво/газъл, зоната на въздействие (запалима течност) е с радиус 200 м и в нея попадат съседни предприятия, участък от път на републиканската пътна мрежа и част от р. Дунав;
 - при сценарий 5 – Пълно разрушаване на ЖП цистерна с дизелово гориво на ЖП естакада, зоната на въздействие (запалима течност) е с радиус 50 м и частично засяга съседна площадка;
 - при сценарий 6 – скъсване на подаващ тръбопровод от подгревателна пещ към дестилационна колона с капацитет 190 000 т/год. при обработката на нефт и 10 минутно изтичане, зоната на въздействие (токсична течност) е с радиус 50 м и частично засяга съседна площадка;
 - при сценарий 7 – пълно разрушаване на буферен съд на бензинова фракция, зоната на въздействие (токсична течност) е с радиус 50 м и частично засяга съседна площадка;
 - при сценарий 8 – пълно разрушаване на цистерна с бензин на автоестакада за светли горива, зоната на въздействие (токсична течност) е с радиус 50 м и не засяга съседна площадка;
 - при сценарий 9 – разрушаване на резервоар R11 с 40 т. метанол, зоната на въздействие (токсична течност) е с радиус 25 м и частично засяга съседна площадка;
 - при сценарий 10 – пълно разрушаване на буферен резервоар за метанол, зоната на въздействие (токсична течност) е с радиус 50 м и частично засяга съседна площадка;
 - при сценарий 11 – разрушаване на автоцистерна с метанол (3 т) при маневриране за зареждане, зоната на въздействие (токсична течност) е с радиус 50 м и частично засяга съседна площадка;
 - при сценарий 12 – пълно разрушаване на буферен резервоар за глицерол, зоната на въздействие (токсична течност) е с радиус 50 м и частично засяга съседна площадка;
 - при сценарий 13 – разрушаване на резервоар с котелно гориво R203 (1356.6 т), зона за съхранение поз. 3; R108 (417 т), зона за съхранение поз. 6; R109 (510 т), зона за съхранение поз. 19, зоната на въздействие (токсична течност) е с радиус 25 м и само R203 частично засяга съседна площадка;
 - при сценарий 14 – Пълно разрушаване на ЖП цистерна с котелно гориво, зоната на въздействие (токсична течност) е с радиус 25 м и частично засяга съседна площадка;
 - при сценарий 15 – пълно разрушаване на резервоар за съхранение на вакуум газъл R8 (36 т), зона за съхранение (токсична течност) е с радиус 25 м и частично засяга съседна площадка;
 - при сценарий 16 – разрушаване на буферен съд за маслени фракции, зоната на въздействие (токсична течност) е с радиус 200 м и в нея попадат съседни предприятия, участък от път на републиканската пътна мрежа и част от р. Дунав;
 - при сценарий 17 – скъсване на подаващ тръбопровод от подгревателна пещ към дестилационна колона с капацитет 250 000 т/год. при обработката на вакуум газъл и 10 минутно изтичане, зоната на въздействие (токсична течност) е с радиус 50 м и частично засяга съседна площадка;
 - при сценарий 18 – скъсване на технологичен тръбопровод за вакуум газъл, зоната на въздействие (токсична течност) е с радиус 50 м и частично засяга съседна площадка.
3. При горните сценарий не се разглежда авария с водород, за който се предвижда употреба в количества от 0.5 т/час (5 600 куб.м./час) в предвидения за изграждане нов комплекс “Хидрокрекинг”. Същият е изключително запалим газ.

4. Наличието на много и различни по вид и количество химически вещества, употребявани по едно и също време в комплекс "Хидрокрекинг", е предпоставка за комплексно значително, отрицателно въздействие върху околната среда и човешкото здраве при възникване на производствена авария.
5. Предотвратяването на големи аварии се отчита при устройственото планиране на територията. На територията на КТМ-Русе, най-близкото предприятие с висок рисков потенциал до площадката на "Полисан" АД е "Фибран България" ЕАД. Дружеството е представило в РИОСВ-Русе доклад за безопасност по чл. 110, ал. 1, т. 1 на ЗООС. В доклада е направена компютърна симулация на последствията от големи аварии с програмен продукт АЛОНА. При оценката на домино ефекта (точка 3.2.3.) е посочено, че основните поражения при сценариите "Горящ облак от пари", "Факелен пламък", "Огнено кълбо", "Пожар в локва" и "Експлозия на облак от пари" ще бъдат в зона с радиус 200-300 м. В тази зона попада и предвидения нов комплекс "Хидрокрекинг". Приблизителното разстояние е от порядъка на 280 м.
6. След проведеното общественото обсъждане на доклада за ОВОС на 24.04.2015 г. и след писменото становище на възложителя от 04.05.2015 г. по предложенията, мненията и възраженията, направени в резултат на общественото обсъждане, от страна на РИОСВ-Русе са проведени втори консултации с РЗИ-Русе, по отношение на горното становище на възложителя. Получено е становище от РЗИ-Русе, с изх. № 1722/20.05.2015 г., съгласно което:
 - в документацията по ОВОС, раздела за опасни химични вещества не е детайлно разработен, с посочване на всички видове здравни ефекти, остро, хронично и отдалечено действие, и на професионалните рискове;
 - липсва пряка оценка на очакваното здравно въздействие, както върху работещите, така и върху населението в разположените на около 2 км жилищни зони на гр. Мартен. Оценката на очакваното въздействие върху здравето на населението е представена само като косвена оценка;
 - липсва количествено прогнозиране на здравния риск;
 - липсват данни, установено ли е въздействие на условията на труд върху здравето на работниците.На проведения Експертен екологичен съвет към РИОСВ-Русе на 08.07.2015 г., представителят на специализираното ведомство изразява отрицателно становище по отношение на инвестиционното предложение за изграждане на нов комплекс "Хидрокрекинг".
7. Съгласно становище на община Русе, с вх. № АО 526/27.07.2015 г., получено след запитване от страна на РИОСВ-Русе, за урегулиран поземлен имот XXII по плана на "ТМ" АД – Русе, в който е предвидено да бъде изграден комплекс „Хидрокрекинг“, не е одобряван план за застрояване. Има одобрен регулационен план със Заповед № 993/09.07.1997 г. на кмета на община Русе. В този смисъл, устройствения статут на имота не може да бъде отнесен към територия от разновидност "чисто производствена зона" (Пч), по смисъла на чл. 24 от Наредба № 7/2003 г. за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони (ДВ, бр. 3/2004 г., изм. и доп. ДВ, бр. 21/2013 г.). Общият градоустройствен план (ОГП) на гр. Русе е приет с Решение №231 по Протокол 15/12.06.2008 г. на Общински съвет – Русе. В доклада за екологична оценка на ОГП на гр. Русе, съгласуван от РИОСВ-Русе със Становище по екологична оценка № РУ 01-01/2007 г., в точка VII – „Мерки предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятните последствия от осъществяването на изменението на общия градоустройствен план на гр. Русе“, е предвидено *максимално намаляване на вредните производства в зоната на КТМ и насочване на бази за строителство.*

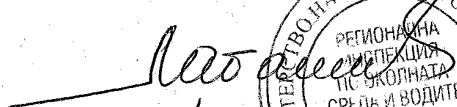
При констатиране неизпълнение на условията в решението по ОВОС, виновните лица носят отговорност по чл. 166, т. 2 от Закона за опазване на околната среда.

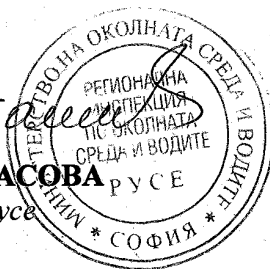
Настоящото решение се отнася за конкретното инвестиционно предложение, което е било предмет на извършената ОВОС по реда на Закона за опазване на околната среда и Закона за биологичното разнообразие. При разширение или изменение на това инвестиционно предложение възложителят трябва да уведоми РИОСВ-Русе във възможно най-ранен етап.

При промяна на възложителя, новият възложител съгласно чл. 99, ал. 7 на Закона за опазване на околната среда задължително трябва да уведоми РИОСВ-Русе.

На основание чл. 99, ал. 8 от Закона за опазване на околната среда, решението по ОВОС губи правно действие, ако в срок 5 години от датата на издаването му не е започнало осъществяването на инвестиционното предложение.

Решението може да бъде обжалвано пред Министъра на околната среда и водите или пред Административен съд - град Русе, чрез РИОСВ-Русе в 14-дневен срок от съобщаването му по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

ИНЖ. ЛИЛИЯ АТАНАСОВА
Директор на РИОСВ-Русе

Дата: 03.08.2015.....